

У циљу организовања амбијеталне наставе, кренули смо из Београда ка Сремској Митровици, која се некада звала Сирмијум. Град се налази на око 75 километара од Београда, тако да смо путовали око сат времена. Чланови мог тима и ја никада до сада нисмо били у овом граду, једино што смо знали о њему је да један од најстаријих градова у Европи и да су га Римљани основали крајем првог века старе ере.

Грkokатоличка црква Вазнесења Господњег

Прва знаменитост коју смо обишли била је Грkokатоличка црква Вазнесења Господњег. Припада Грkokатоличкој епархији Светог Николе у Руском Крстуру. Ова парохија је основана крајем 19. века, а црква је почела са изградњом 1905. године. Црква је изграђена у неороманици, као троброда грађевина са предворјем, главним бродом и два бочна и има светилиште са високим иконостасом. Црква има три олтара, главни у средишту и два бочна: покров Богородице и олтар светог Антонија Пустинјака. Ентеријер ове цркве је оригиналан, зато што је унутрашњост изведена у ритму и метрици Шуманове сонате. Верници који долазе у ову цркву су углавном грkokатолички Украјинци, Русини, а посетиоци су и Бугари, Мађари, Срби.

Ово је једна од четири градске цркве, а међу Митровчанима се усталио назив *Русинска црква*.

Грkokатоличка црква Вазнесења Господњег

Римокатоличка црква Светог Димитрија у Сремској Митровици

Следећа дестинација коју смо обишли, била је црква Светог Димитрија. Сазнали смо да је Сирмијум био велики римски град и велико хришћанско средиште, па је црква у њему присутна већ од првих хришћанских времена. Постоји веровање да су први бискупи Сирмијума, били ученици светих апостола Петра и Павла. О хришћанству у Сирмијуму сведоче и бројни мученици који су управо ту дали свој живот за хришћанство почетком 4. века. Најпознатији од њих су свети Иринеј и његов ђакон свети Димитрије, који је погубљен пред Ускрс 304. године, а данас по њему град носи име, па је и црква посвећена Светом Димитрију, заштитнику града и целе парохије.

Данашња парохијска црква саграђена је 1811. године. Она је добила назив конкатедрале 1984. године, и назив базилике минор 1991. године, што је највећа част указана једној цркви.

Црква је, заједно са суседним жупним двором, споменик културе од великог значаја.

Римокатоличка црква Светог Димитрија

Православна црква Светог Стефана (Светог Димитрија)

Трећа црква коју смо посетили била је православна црква која је првобитно била посвећена светом Стефану, а тек недавно заштитнику града светом великомученику Димитрију. Црква припада Епархији сремској Српске православне цркве. Проглашена је за непокретно културно добро као споменик културе од великог значаја.

Градња цркве је почела 1791, а завршена 1794. године. Иконостас је радио Арса Теодоровић, најреномиранији мајстор тога времена. На иконостасу се истицала икона светог Иринеја и сцена његовог погубљења. Крајем 19. века унутрашња декорација цркве је у једном пожару знатно оштећена, а обнављања која су извршена нису могла да врате некадашњи изглед икона.

Црква је током времена више пута обнављана, поправљана, а рестауриране су и иконе. Свој првобитни изглед црква је сачувала до данас, а простор испред цркве уређен је као градски трг – Трг светог Стефана.

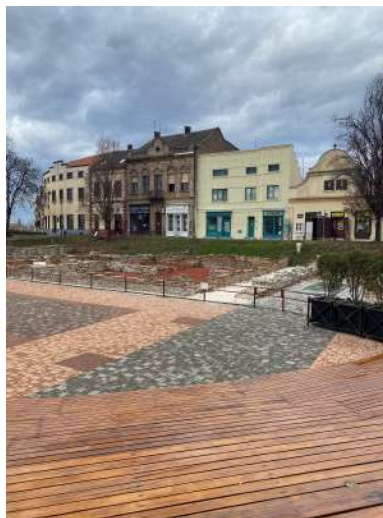

Житни трг

Житни трг представља један од најстаријих делова Сремске Митровице. Налази се у западном делу градског средишта и недалеко од реке Саве и пешачког Моста светог Иринеја. Заштићен је као културно-историјска целина од великог значаја.

Са околним улицама, Житни трг, представља најстарији део града. Трг и данас носи одлике турског урбанизма - троугаони облик. Улице имају оријенталне карактеристике - кривудавае су и уске, са бројним слепим сокацима и пролазима.

До пре 50 година трг је био познат као Житна пијаца, јер је кроз историју то била главна намена трга. Тада је трг раскопан, чиме су откривени остаци староримског Сирмијума. Они су и данас откривени и представљају остатке трговачког дела града.

Житни трг

Мост светог Иринеја

Мост светог Иринеја је пешачки мост преко реке Саве између две Митровице, Сремске и Мачванске. Са укупном дужином од 262,5 метара, најдужи је пешачки мост у Србији и на Балкану. Мост се налази тачно на месту некадашњег староримског Артемидиног моста, која је била једна од највећих грађевина античког Сирмијума. На овом мосту су у време прогона хришћана вршена погубљења "сирмијумских светих мученика". По једном од њих, Светом Иринеју, мост је добио име.

Сремска Митровица и Мачванска Митровица су први стални мост добиле 70-тих година прошлог века, али је он био подигнут на ободу града и неколико километара удаљен од средишта обе Митровице. Зато се потреба за новим мостом, који би повезао оба средишта, указала веома брзо. Градња данашњег моста започета је крајем децембра 1990. године, а завршена крајем 1993. године. Мост је званично отворен на Видовдан 28. јуна 1994. године. Пројекат моста урадио је српски академик Никола Хајдин.

Мост је изграђен на најужем делу Саве при њеном протоку кроз град. На овом месту река прави лук, па то утиче на њено сужење. Зато је ово место било повољно за изградњу пешачког моста. Друга повољна околност за постављање моста на овом месту је положај старијег моста за возила на крајњем истоку Сремске Митровице, у индустријском подручју, што је било тешкоћа за свакодневно кретање људи из мачванског дела општине до градског средишта.

Главна конструкција моста светог Иринеја је систем са косим кабловима, тако да можемо рећи да мост има кабловску конструкцију. Ширина моста је свега 5,5 м, тако

да овај мост спада у најуже мостове у односу на његову дужину, која износи 262,5м. Теоретски посматрано, основни проблем моста је питање његове стабилности на силе ветра с обзиром на изузетно узан попречни пресек и чињеницу да се каблови у великом отвору налазе само у средњој равни.

Ово је био најдужи висићи пешачки мост у Европи, све док није у Швајцаркој, у августу 2017. године отворен најдужи висићи пешачки мост на свету дужине 494 метра. Иначе, најдужи мост Европе је мост Васко да Гама преко реке Тајо, дужине 17,2 км.

Музеј Срема

Музеј Срема је основан 1885. године и бави се истраживањем материјалне културне баштине у Сремској Митровици и у Срему уопште, коју излаже на својим сталним и повременим изложбама. Музеј је смештен у две зграде из 18. века, здање „Судбеног стола“ (раније зграда војне управе) и кућа породице Бајић.

Рад музеја је организован у оквиру одељења из следећих области: археологија,

историја, историја уметности, етнологија, природњачка и нумизматичка збирка. Стална поставка обухвата период од почетака насељавања до пада Сирмијума у руке Авара у 6. веку. Саставни део сталне поставке је и дворишни простор са великим бројем римских камених споменика, назван лапидаријум. У оквиру лапидаријума представљени су остаци градске виле, од којих је данас видљива пространа апсидална просторија - трицилијум, са добро очуваним подним мозаиком геометријске орнаментике.

Најзначајнија културна добра која се налазе у Музеју Срема су:

- лобања џиновског јелена из горњег плеистоцена, заштићена законом као јединствени природни споменик;
- сунчани сат са представама Атласа, Херкулеса и Ификла;
- олеарум;
- ситна римска пластика (статуе Меркура, Лара, Аполона);
- римски хируршки инструменти;
- фрагмент фреске са ликом Харпократа;
- староримски златници Константина Великог;
- златни реликвијар;
- златна аварска појасна гарнитура, из 7. века;
- збирка икона и грађанских портрета од 18. до 20. века;
- збирка рукописних књига из фрушкогорских манастира.

Музеј Срема

Спомен-гробље у Сремској Митровици

Спомен-гробље у Сремској Митровици је свакако значајна дестинација, али ми овога пута нисмо ишли да је посетимо, због тога што је било лоше време. Фотографисали смо из аутобуса део који је могао да се види, али смо били знатижељни, па смо прочитали која је важност овога гробља, што ћемо у кратким цртама и испричати.

Током Другог светског рата Сремска Митровица носила је назив Хрватска Митровица и налазила се под управом Независне Државе Хрватске. Велики злочини на неколико локација у граду, у виду полицијско-казнених експедиција, спровођени су по налогу Виктора Томића током августа и септембра 1942. године. Највеће губилиште било је поред старог православног гробља где су становници Срема мучени, убијани и покопавани у јаме које су се ту налазиле. Укупан број жртава процењује се на око 6.000 страдалих и око 10.000 послатих у логоре. На овом месту стрељан је и покопан сликар Сава Шумановић. Четири народна хероја из Срема која су овде сахрањена су: Јанко Чмелик, Слободан Бајић Паја, Станко Пауновић Вељко и Бошко Палковљевић Пинки. Ратне године оставиле су велике последице на градску популацију, која се са предратних 16.200 смањила на 9.300 становника.

Значај овог гробља је да нас подсети да се не забораве велика страдања нашег народа, како бисмо ми данас имали слободу, као и да нас упозори да се овакви

страшни злочини никада више не понове.

Остаје нам да следећи пут, када будемо долазили у Сремску Митровицу, обиђемо ово Спомен-гробље у знак сећања на све људе који су страдали.

Када смо кренули на овај излет, нисмо имали нека велика очекивања везана за овај град. Међутим, знаменитости које смо у њему видели су потврдиле чињеницу да га с правом зову „музеј на отовреном“, тако да препоручујемо да одвојите једно поподне и дођете да га посетите.